

siger med Villie „det gamle Højre“, for ved at høre paa det ærede Medlem for Svendborg (W. Neergaard) kan jeg forstaa, at her er mere end et Højre i denne Sag. (Afbrudelse af *Dinesen*). Ja, det ærede Medlem for Frederiksborg (*Dinesen*) minder mig om sin Tilværelse. Jeg erindrer meget godt, at det ærede Medlem er til Stede og har været her i mange Aar. Min Erindring gaar endog saa langt tilbage, at jeg husker, at hans Navn stod under Venstres Program i 1870, da Venstre tog op paa sit Program Spørgsmaalet om Udvidelse af den kommunale Valgret. I 1873, da jeg havde den Ære at faa Sæde i Folketinget, fornyede Venstre sit Program, og jeg fik Lejlighed til at sætte mit Navn under den samme Fordring: Udvidelsen af den kommunale Valgret, der stod opført ved Siden af de mange andre Formaal, som Venstre den Gang satte sig. Og det glæder mig, at jeg lige siden den Tid baade har talt for og stemt for Udvidelsen af kommunal Valgret. Det gør mig ondt, at det ærede Medlem, som før mig underskrev Venstres Program, ikke kan eller ikke vil stemme for det foreliggende Forslag.

Men hvad Højre ellers angaar, maa jeg sige, at det i og for sig ikke er underligt, at Højre fremdeles fortsætter sin Modstand imod et Forslag som dette, der indeholder et gammelt Venstreprincip og ikke indeholder et Højreprincip. Det, som Højre særlig er angst for, er Købstæderne. Man er bange for, at i Købstæderne vil der ved dette Lovforslags Vedtagelse blive handlet ilde i Fremtiden med Skatternes Anvendelse, og man mener, at de konservative Interesser staa i Fare for at lide et Nederlag. Herom vil jeg sige, at man bør dog ikke tabe af Sigte, hvorledes Tilstanden er i Købstæderne i Øjeblikket. Med den nuværende Valglov vælges Flertallet af Kommunalbestyrelserne i vore Købstæder af den almindelige Valgret, og i mange Byer er det Socialdemokraterne, der udelukkende beherske den større Del af Kommunalbestyrelsens Medlemmer. Tilbage staar saa den mindre Del, der vælges af de højstbeskattede, men jeg ser ikke rettere, end at det Mindretal, som vælges af de højstbeskattede, sjældent holde sammen i Byerne, og hvis de holde sammen i Byernes Kommunalbestyrelser, have de kun det ene Haab til Fremme af deres Interesser, at de kunne vinde den kongevalgte Borgmester. Hvor længe tro de Herrer Højremænd, at denne Tilstand er til at holde ud for de Mænd, der beklæde Stillingen som Borgmestre i Byerne? Borgmestrene

ere egentlig ikke satte til at tage særlig Del i Spørgsmaalet om, hvorledes den kommunale Udvikling skal foregaa i Byerne, de ere mere satte til at lede Forhandlingerne og være vejledende for Byraadene. Jeg ved vel, at mange Steder have Borgmestrene tidligere spillet en stor Rolle med Hensyn til Ledelsen af de kommunale Anliggender, men Forholdet er dog eller burde i alt Fald være det, at den kongevalgte Borgmester ikke saa meget skal blande sig i Spørgsmaalet om, i hvilken Retning Udviklingen skal gaa, som han særlig skal sørge for, at Lovene overholdes, og at Administrationen ledes forsvareligt.

Købstæderne ere derfor efter min Mening vel tjente med, at man gaar bort fra den nuværende Ordning og indfører Forholdstalsvalg. Det er utvivlsomt, at i København kan, hvis ikke Forholdstalsvalg indføres, et Parti om ganske kort Tid have hele Kommunalbestyrelsen i sine Hænder. Det var dog ganske anderledes naturligt, om de forskellige Interesser og de forskellige Samfundsklasser bleve repræsenterede ved Hjælp af Forholdstalsvalgmaaden, og det vil ske, naar denne Lov gennemføres. I de øvrige Købstæder, tror jeg, de kommunale Interesser varetages bedst derved, at de forskellige Retninger og Betragtninger, som vedkommende Kommunes Vælgere have, kunne faa sit Udtryk ved, at de kunne blive repræsenterede i det kommunale Raad. Derved ville de kommunale Spørgsmaal faa en mere alsidig Behandling til Gavn for Byernes kommunale Udvikling. Derfor mener jeg, Højre ikke skal være saa betænkelig ved den Ordning, vi gaa over til. Den er efter min Mening at foretrække for den Ordning, der nu finder Sted efter den bestaaende Lovgivning.

Som sagt, jeg kan forstaa det Standpunkt, det gamle Højre indtager. Derimod er det mig mere vanskeligt at forstaa det Standpunkt, Venstre, ja, det Venstre, som helst vil kaldes privilegerede Venstremænd, indtager til denne Sag. Det forekommer mig, at det er et noget mærkeligt Standpunkt. Men hvad er Grunden til, at Socialdemokraternes og de radikales Ordførere føre saa stærke Ord mod det foreliggende Forslag? Jeg tror, det kommer af, at man sammenligner det Forslag, der oprindeligt forelaa fra Regeringens Side, med det Forslag, her foreligger, i Stedet for, at man, naar man vil bedømme denne Sag rigtigt og retfærdigt, skal spørge om, hvorledes Tilstanden er nu i Følge den bestaaende Lovgivning, og hvordan Tilstanden